

8

Brief en HPV-folder

Uitnodigingsbrief ouders & verzorgers en HPV-folder

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres

Aan de ouder(s)/verzorger(s) van:

persoon
straat nr.
1111 AA Plaats

Postbus 7020
8007 HA Zwolle
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 088 678 89 50
dvpnoordoost@rivm.nl

Bijlage(n)

Brief JGZ-organisatie
Folder HPV-vaccinatie
Vaccinatiekaart(en)
Vaccinatiebewijs

Beste ouder(s)/verzorger(s),

Graag nodig ik je kind uit voor de volgende vaccinatie uit het
Rijksvaccinatieprogramma: de vaccinatie tegen HPV, het humaan papillomavirus.
Vanaf dit jaar worden meisjes én jongens voor deze vaccinatie uitgenodigd.

Waar en wanneer kan je kind de vaccinatie halen?

In de uitnodiging bij deze brief staat waar en wanneer je kind de eerste vaccinatie
kan halen. De tweede vaccinatie is over een half jaar. De vaccinaties zijn gratis. Wil
je de vaccinatiekaart en het vaccinatiebewijs meenemen naar de afspraak?

Waarom is vaccineren belangrijk?

Acht op de tien mensen raken één keer of vaker in hun leven besmet met HPV. Na
twee vaccinaties is je kind goed beschermd tegen kanker die door HPV kan ontstaan.

Voor meisjes én jongens

We weten nu dat door HPV behalve baarmoederhalskanker, op latere leeftijd ook
kanker kan ontstaan in onder andere de mond- en keelholte, anus of penis. Daarom
is het belangrijk ook jongens te beschermen. In het jaar dat kinderen tien worden,
kunnen zij de vaccinatie halen. Door kinderen te vaccineren voor ze in aanraking
komen met het virus, zijn ze het best beschermd.

Heb je vragen?

Heb je vragen over HPV of de vaccinatie? Stel ze aan een arts of verpleegkundige
van de jeugdgezondheidszorg. De contactgegevens staan in de uitnodiging bij deze
brief. Op rvp.nl/hpv en in de folder vind je veel informatie over HPV en de registratie
van de vaccinatiegegevens van je kind.

Met vriendelijke groet,

Jeanne-Marie Hament, arts
manager Rijksvaccinatieprogramma RIVM

Scan this QR code for
information in English,
العربية, Polski, Español
Türkçe and ཨོཾ་མ་ཤེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bescherming tegen HPV voor jongens en meisjes

Rijksvaccinatieprogramma

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

januari 2022

De zorg voor morgen begint vandaag

Met 1 vaccin beschermd tegen 6 soorten kanker

Met het HPV-vaccin ben je goed beschermd tegen zes soorten kanker. Meisjes worden al sinds 2010 gevaccineerd tegen HPV. Vanaf nu krijgen ook jongens de kans om zich te beschermen tegen HPV-kanker. De vaccinaties horen bij het Rijksvaccinatieprogramma.

Wat is HPV?

HPV is de afkorting van humaan papillomavirus. Van dat virus merk je meestal niks, maar het is wel heel besmettelijk. Dus als je HPV hebt, kun je per ongeluk iemand anders besmetten. Er zijn verschillende typen HPV-infecties. De twee gevaarlijkste zijn de typen 16 en 18, want die leiden het vaakst tot kanker. Baarmoederhalskanker is de bekendste.

Van HPV kun je ook op andere plekken in je lichaam kanker krijgen: de mond- en keelholte, vagina, schaamlippen, penis en anus. HPV komt veel voor. Acht op de tien mensen raken een of meerdere keren in hun leven besmet met HPV. Gelukkig worden die niet allemaal ziek. Meestal verdwijnt het virus vanzelf uit je lichaam. Soms gebeurt dat niet. Dan kun je tien tot vijftien jaar later kanker krijgen. Ieder jaar krijgen naar schatting 1.100 vrouwen en 400 mannen kanker door HPV.

Vaccinatie beschermt goed

De vaccinatie beschermt je tegen de twee gevaarlijkste typen HPV. Het vaccin werkt het best voordat je met het virus besmet raakt. Twee prikken in de bovenarm zijn genoeg om je langere tijd te beschermen. Ben je 15 jaar of ouder? Dan heb je drie prikken nodig. In Nederland krijgen meisjes de HPV-vaccinatie al ruim tien jaar. We hebben daarom lange tijd onderzoek kunnen doen. Daaruit blijkt dat de vaccinatie 80 tot 95% beschermt tegen langdurige HPV-infecties door de typen 16 en 18. Door jezelf te laten vaccineren, bescherm je ook anderen tegen HPV.

Ook jongens kunnen nu een prik halen

Net als meisjes raken ook jongens besmet met HPV. Als ze ouder zijn, kunnen ze kanker krijgen aan de mond- en keelholte, de penis en de anus. Daarom kunnen jongens nu ook een prik halen. Het vaccin beschermt ze tegen HPV, waardoor ze later een veel kleinere kans hebben op kanker door HPV.

Het vaccin is veilig

Inmiddels zijn 800.000 meisjes in Nederland volledig gevaccineerd tegen HPV. Ernstige bijwerkingen zijn niet bekend. De plek van de prik kan een beetje pijnlijk zijn. Je kunt ook spierpijn krijgen. En soms wat last hebben van buikpijn, misselijkheid, hoofdpijn of koorts. Dit gaat allemaal na één tot drie dagen weer over. Er zijn nooit ernstige, blijvende klachten gevonden.

Sommige ouders zijn bezorgd dat hun kind ernstige vermoeidheidsklachten krijgt na de vaccinatie. Hierover zijn in

het verleden berichten in de media verschenen. We weten dat meisjes die gevaccineerd zijn tegen HPV niet vaker langdurig vermoeid zijn dan meisjes die niet gevaccineerd zijn. Dat is duidelijk geworden uit onderzoek in Nederland, Groot-Brittannië en Noorwegen.

Wil je weten wat er precies in het vaccin zit? Kijk dan op de website van het Rijksvaccinatieprogramma. Je vindt de patiëntenbijsluiter op rvp.nl/hpv.

Zo vroeg mogelijk beschermd

Het vaccin werkt het best wanneer je nog niet met het virus besmet bent geraakt. Uit onderzoek weten we dat het vaccin je langere tijd beschermt. Vaccinatie op jonge leeftijd is dus mogelijk. Vanaf 2022 krijgen meisjes en jongens een uitnodiging voor de vaccinatie in het jaar dat ze tien worden. De kans is groot dat ze dan nog niet besmet zijn.

Beschermd tegen HPV-kanker

Je kunt besmet raken met HPV tijdens het vrijen. Het virus verspreidt zich dan via je handen, mond, huid en slijmvliezen. Meestal ruimt je lichaam het virus zelf op. Soms gebeurt dat niet. Dan krijgt het virus de kans om gezonde cellen te veranderen. Wanneer het virus veel cellen heeft beschadigd, kan later kanker ontstaan. Dit duurt wel tien tot vijftien jaar.

Als je gevaccineerd bent tegen HPV, maakt je lichaam stoffen aan die het virus aanvallen als je besmet raakt. Deze antistoffen herkennen het virus en ruimen het op. Zo kan het virus je gezonde cellen niet beschadigen.

“Ik ga met ouders in gesprek en kan ze gelukkig het vertrouwen geven dat de HPV-vaccinatie er alleen is om jongens en meisjes te beschermen tegen kanker.”

Guvén Yildiz,
huisarts in Den Haag

“Ik spreek wekelijks patiënten met peniskanker die graag terug in de tijd zouden willen reizen om zich te laten vaccineren, want dat had ze veel ellende kunnen besparen.”

Oscar Brouwer,
uroloog AVL-ziekenhuis

“Ik wil kanker voorkomen. Daarom heb ik me laten vaccineren. Mijn ouders vonden het ook een goed idee.”

Lisa, 13 jaar

Met 1 vaccin beschermd tegen 6 soorten kanker

Wat is HPV?

HPV staat voor humaan papillomavirus en is heel besmettelijk. Jaren later kun je er HPV-kanker van krijgen.

6 soorten kanker

Een HPV-besmetting kan leiden tot kanker aan de mond- en keelholte, penis, anus, vagina, schaamlippen en baarmoederhals.

Een veilig vaccin

Al 800.000 meisjes zijn volledig gevaccineerd tegen HPV. Er zijn geen ernstige bijwerkingen van het vaccin bekend.

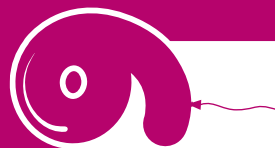
80 tot 95% beschermd

Uit onderzoek blijkt dat de HPV-vaccinatie voor 80 tot 95% beschermt tegen langdurige HPV-infecties door de typen 16 en 18.

80% raakt besmet met HPV

Acht op de tien mensen raken besmet met HPV. Meestal ruimt je lichaam het virus zelf op.

Jongens en meisjes vanaf 9 jaar

Alle jongens en meisjes in Nederland krijgen in het jaar dat ze 10 worden een uitnodiging voor de HPV-vaccinatie.

Gegevens over de vaccinatie

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) coördineert het Rijksvaccinatieprogramma in Nederland. Het RIVM informeert ouders over de vaccinaties van het Rijksvaccinatieprogramma en stuurt de uitnodigingen voor vaccinaties. De jeugdgezondheidszorg (jgz) in de buurt voert het Rijksvaccinatieprogramma uit en geeft de vaccinaties.

Als je kind een vaccinatie heeft gekregen, legt de jgz de gegevens over de vaccinatie vast in het jgz-systeem en op het vaccinatiebewijs van je kind. Als je het goed vindt, deelt de jgz de gegevens met het RIVM. Dit gaat om vaccinatiegegevens samen met persoonsgegevens van je kind. De jeugdarts of -verpleegkundige van de jgz vraagt jou om toestemming voor het delen van de gegevens tussen de jgz en het RIVM.

Deze toestemming is belangrijk. Het RIVM kan verschillende taken alleen (goed) doen als bekend is welke vaccinaties je kind precies heeft gekregen. Het RIVM gebruikt de gegevens bijvoorbeeld om je op het juiste moment een herinnering te sturen voor de vaccinaties van je kind. Daarnaast kan het RIVM je een kopie van het vaccinatiebewijs van je kind geven als je daarom vraagt.

Het RIVM gebruikt de gegevens ook om de kwaliteit van het Rijksvaccinatieprogramma en de vaccins in de gaten te houden. Tot slot gebruikt het RIVM de gegevens om te bepalen hoeveel kinderen in Nederland alle vaccinaties hebben gehad. Als er een infectieziekte uitbreekt, is het namelijk heel belangrijk om te weten hoeveel mensen beschermd zijn. Dan kan het RIVM beoordelen of de ziekte zich kan verspreiden en of er maatregelen nodig zijn.

Kijk voor meer informatie op rijksvaccinatieprogramma.nl/jouw-toestemming

Heeft de vaccinatie nog zin als je al seks hebt gehad?

Ja, ook wanneer je al seks hebt gehad heeft vaccineren zin. Het kan best dat je dan nog niet met het virus besmet bent. De allerbeste bescherming krijg je als je je laat vaccineren voordat je seks hebt gehad.

Hoe raak je besmet met HPV?

Je krijgt het virus door te vrijen met iemand die besmet is. HPV wordt dan overgedragen via je handen, huid en mond. HPV komt veel voor. De persoon met wie je samen bent kan het virus dus bij zich dragen zonder dit zelf te weten. En dan kun jij ook besmet raken.

Heeft vaccinatie zin als je de pil slikt?

Ja. De pil beschermt tegen zwanger worden en niet tegen HPV. De pil heeft geen invloed op de werking van het vaccin.

Vragen

Kun je de prik halen als je ziek bent?

Je kunt de prik beter uitstellen als je meer dan 38,5 graden koorts hebt. Of als je zwanger bent. Overleg met je huisarts of een arts van de jeugdgezondheidszorg wanneer je de prik kunt halen.

Kun je onvruchtbaar worden door de vaccinatie?

Nee. Het vaccin bevat geen stoffen die invloed hebben op je voortplantingsorganen. Het vaccin kan dus geen onvruchtbaarheid veroorzaken. Het vaccin zorgt alleen dat je lichaam het virus herkent en opruimt.

Moet ik betalen voor het HPV-vaccin?

De HPV-vaccinaties zijn gratis.